

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Metaphysicam, id est, Scientiam de Ente incorporeo, seu
transnaturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

Cap. I. Distinctio formalis duobus explicata modis, & qui eam inter gradus
metaphysicos admittant, qui renuant?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95247](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95247)

realis definitionem Scotiis, quam nobis, magis necessaria, sic habet: aliqua res diuinitus seipsam realiter producere potest, & forte reducta est ad actum hanc potentia in humanitate Christi Eucharistiam instituente, ac seipsam sub speciebus panis, & vini reproducente: perperam ergo per relationem producentis, & producti realiter distinctio realis explicatur. Respondeo: nulla res seipsam primario producere potest, quidquid sit, an secundario se producere queat: nobis autem distinctionem realem in aliorum gratiam utrumque deficientibus, uti supra, sermo fuit de primaria productione, & aliam non supponente, secus vero de secundaria, & quae aliam supponat.

2.4 Aliter identitas, & distinctio explicari possunt à posteriori in nostris etiam principiis, ut illa sit eorum quae supposito inseparabilia sunt, hanc verò illorum, quae supposito separari possunt, saltem diuinitus. Oppones tamen primò: essentia diuina, & Paternitas supposito separabiles sunt, cum altera in Filio, non altera reperiatur: & tamen realiter indistinctae sunt. Respondeo, de supposito vniuersaliter sumpto nos fieri ita, ut quae distinctae sunt, in nullo supposito comuni esse possint, quae verò eadem sunt in aliquo supposito quaecumque sit simul esse debeant: essentia autem, & Paternitas saltem aliquod suppositum commune, videlicet Patrem essentialiter, deponunt. Oppones secundò: possibiles sunt aliqua natura creata, & subsistentia realiter distinctae, quae tamen sint essentialiter illigatae inuicem: sed ea natura, & subsistentia supposito inseparabiles forent. Respondeo: possibilis est ea natura creata, & subsistentia distincta ei essentialiter affixa quoad speciem: at non est possibilis ea affixio quoad indiuiduum, quia non est, unde proveniat, nisi à sola identitate: nobis autem sermo est de individuali connectione, non specifica.

TRACTATUS III.

De identitate, & distinctione formali entis ut sic.

CAPVT I.

Distinctio formalis duobus explicata modis, & qui eam inter gradus Metaphysicos admittant, qui renuant.

1 DE identitate, & distinctione formali; agendum nobis est, non promiscue & vnà (sicut paulò supra de identitate, ac distinctione reali) sed scotim: ac prius quidem de distinctione formali velut magis nota, & mox de identitate eiusdem rationis: ita enim res postulat. Distinctio igitur formalis primò explicari solet, ita ut perinde sit atque ea, quae est inter conceptus obiectiuos separabiles, sin minus conuertibiliter, at certe irreciprocè, & non mutuo: v. g. inter materiam, & unionem cum anima rationali in se suscepta: aut etiam animalitatem, & rationalitatem, vel quosvis alios gradus inaequales: siquidem ita comparatum est, ut materia possit esse etiam humanitas sine vniione supradicta, contra verò nequeat hanc esse etiam diuinitus sine materia; animalitas etiam licet semel identificata, & coniuncta rationalitati, nec in tempore, nec in aeternitate possit esse sine illa; at potuit hanc suppositio iuxta sententiam, quam proponimus non dari, & animalitas inueniri sine rationalitate, ac non eis, sed hincibilitati,

v. g. in equo copulari: quo pacto volitio libera Dei, Petrum, verbi gratia, creandi potuit simpliciter in eo non esse, facta tamen suppositione, quod per eam Deus semel velit, nec in tempore, nec in aeternitate potest ei abesse.

2 Porro autem distinctio formalis hoc modo sumpta vocatur ita; non, quod sit formaliter ab intellectu, & non nisi fundamentaliter ex parte rei ipsius, sed quod sit actualis reuera, & ante omnem operationem intellectus: actus enim cum forma in idem recidit: merito igitur distinctio ex parte rei actualis dici consuevit eo ipso, formalis. Quamquam autem omnis distinctio realis, & vel ea, quae versatur inter rem, & rem mutuo separabiles, v. g. hominem, & equum, possit eodem iure, eademque de causa vocari formalis; siquidem quaecumque est actualis, id est actu & non virtute, aut fundamentaliter tantum in rebus: ceterum nomen rationis supremæ, & latissime fuse, perspicuitatis gratia, attributum est soli rationi imperfectæ, videlicet distinctioni reali minori, non verò reali maximæ, denominatione, & appellatione, ut sæpè viuunt, debiliorem sequente partem. Hinc etiam est, ut huiusmodi distinctio vocetur, absolute distinctio ex natura rei, tamen si vocabulum hoc, quae late pater, omnem distinctionem, quae non sit solius rationis comprehendat. Appellari quoque solet distinctio ista formalis ex natura rei; necnon media inter distinctionem realem, siue absolutam, ac summam atque inter distinctionem solius rationis

3 Secundò, explicari assolet distinctio formalis, ut sit ea, quae interuenit inter conceptus omnino inseparabiles, & quorum neuter, aut simpliciter, aut facta aliqua suppositione possit esse absque alio: haud enim iuxta posteriorem hanc sententiam, & modum explicandæ distinctionis formalis etiam diuinitus potuit animalitas, quae est in homine esse sine illo, aut sine rationalitate eius propria, siue in eodem supposito, ut perspicuum est, siue in diuerso: nihilominus hac distinctio est à parte rei ut aiunt, actualis, & vera, quoniam animalitas, v. g. (par autem est ratio quorumvis aliorum graduum similium) ante omnem operationem intellectus, iuxta huius opinionis auctores, actu excludit à se, suoque conceptu rationalitatem; sic, ut reuera non sit omnino, & intimè illa: ac rationalitas similiter exterminat, abigitque à se rationalitatem; ut ambæ sint mutuo inseparabiles. Porro autem distinctio ista sic explicata vocari solet, tum formalis, tum ex natura rei, tum etiam formalis ex natura rei, ob causam paulò supra memoratam, atque (ut Patris Suarez disp. 7. metaph. sect. 1. num. 15. verbis utar) *Applicando illi tanquam imperfectiori generale nomen, quod vsitatum est.* Vnus etiam obtinuit, ut vocetur media, non quidem inter realem absolutam, & distinctionem solius rationis sic, ut modalem, aut quasi modalem cohibeat, sed potius inter realem, quaecumque sit, & siue absoluta, siue modalis, & distinctionem solius rationis.

4 His suppositis distinctionem formalem, & ex natura rei, siue in priori, siue certe in posteriori sensu vsurpatam inter gradus superiores, & inferiores, videlicet inter gradum genericum, & differentialem, & utrumque, ac indiuidualem, cuiusmodi sunt, v. g. animalitas, rationalitas, Petreitas, admittunt Scotus 1. met. q. 6. & 7. met. q. 16. & in 1. dist. 3. q. 6. & dist. 2. q. 7. & dist. 5. q. 1. & in 2. dist. 3. q. 1. & cum eo Antonius Andreas, Lichetus, Baillois, Rada, Trombeta, Ioan. Canonicus, Tartareus, Bonnetus, Hugo Cauellus, Brisseño, & reliqui ferme eius sectatores. Item, ex nostris Fonseca lib. 5. metaph. cap. 7. q. 13. sect. 3. Gregorius de Valentia, & quidam alij.

Quorum

Quorum Authorum aliqui volunt, distinctionem hanc formalem graduum esse, qualem primo loco exposuimus, & in eorum reali separabilitate inniti. Ita præter alios Bonnerus in 1. dist. 8. q. 1. & ex nostris Gregorius de Valencia tom. 1. disp. 1. q. 3. puncto 5. principio, inquit, sciendum est, rem aliquam eatenus compositam dici ex genere, & differentia, quatenus gradus genericus, & differentialis, ex quibus constat, distinguuntur, saltem ex natura rei; ita scilicet, ut gradus genericus secundum rationem suam possit inueniri separatus à differentiali illo in aliqua alia, & coniunctus cum aliquo alio gradu differentiali, licet non in re eadem. Ut animalitas, & rationalitas in homine eatenus ex natura rei distinguuntur, quia potest animalitas in aliqua alia re separari à rationalitate, & coniungi cum aliquo alio gradu differentiali, ut puta in equo, licet non in homine. Ac propter eam gradus genericus, & differentialis distinctionem dici potest homo compositus ex utroque gradu. Hactenus ille.

6 Alij verò malunt, distinctionem formalem graduum esse qualem explicuimus secundo loco, & non tam esse modalem, aut quasi modalem, quam ea minorem, & cum inseparabilitate graduum prorsus coniunctam. Ita ipsum censuisse Scotum tradit Ioannes à sancto Thoma secunda parte logic. questione tertia, articulo secundo, his verbis: Respondeo hanc opinionem Scoti longè distare à fictione Platonis, cum expresse Scotus affirmet gradus istos superiores, & inferiores ita distinguere secundum suas rationes formales, quod tamen non possit una separatim existere ab alia, nec de potentia absoluta, sed subtilitas Scoti in eo consistit, quod ex natura rei, & ante omnem operationem intellectus formalis, quæ sumitur pro conceptu gradus superioris, non includit ex suo essentiali conceptu formalitatem, quæ deseruit pro gradu inferiori: quod verò separatim possit ab illa existere, nec somniauit Scotus. Hæc ille.

7 Contra verò distinctionem omnem formalem, siue ex natura rei graduum negant Diuus Thomas in primum distinctione vigesima quinta, questione prima, articulo primo, & opusculo. de natura generis capite quinto, & de veritate questione sexta, articulo secundo, & opusculo. quadragesimo secundo, capite nono, & secundo, contra gent. capite 95. & prima parte questione quinquagesima, articulo secundo, & quarto, atque cum eo Caietanus, Capreolus, Ferrar, ac ceteri ferme Thomistæ. Item extra scholam Thomisticam Durandus, Henricus, Bachonus, Alensis, Venerus, Auerfa, & alij. Necnon ex nostris Suarez, Vasquez, Hurtadus, Arriaga, Conimbricenses, Baltasar Tellez, & ceteri ferme recentiores.

C A P V T II.

Distinctio formalis graduum priori modo explicata reicitur.

8 Nimirum fundata in separabilitate graduum, tamen non reciproca, nec mutua: eiusmodi enim separabilitas non mutua, siue, quod perinde est, indifferentia gradus superioris ad hunc, & illum inferiorem, ac determinatio inferioris ad hunc superiorem planè repugnat: ergo &, quæ inde colligitur, distinctio formalis graduum inæqualium: Consequentia est certo certior: suadetur antecedens: fieri nequit, ut animalitas hominis, v. g. possit di-

R. P. Richardi Lyncei, Philosoph. Tom. II.

stingui à rationalitate, & absolute identificari cum hincibilitate, quin è conuerso, rationalitas possit distinguui ab animalitate hominis, & cum aliquo alio identificari: ergo, si animalitas est indifferens ad hanc, & illam differentiam, differentia etiam rationalitatis indifferens erit ad hanc, & illam animalitatem, atque adeo indifferentia illa gradus superioris, & determinatio inferioris repugnat: antecedens huius posterioris entimematis haud est minus perspicuum, quam illius prioris: Siquidem distinguui animalitatem hominis à rationalitate, est è diuerso rationalitatem hominis distinguui ab eius animalitate, cum distinctio sit relatio mutua, & reciproca, non minùs, quàm similitudo, æqualitas, dissimilitudo, & inæqualitas: ergo etiam posse distinguui animalitatem hominis ab eius rationalitate, & identificari cum quavis alia differentia, erit è conuerso posse distinguui rationalitatem hominis, ab eius animalitate, & cum alia quavis identificari.

9 Confirmatur primò: quia si animalitas ea indifferentia simpliciter tali polleret, etiam ex suppositione, & in tempore animalitas hominis, cum hincibilitate vniri & identificari, & à rationalitate auelli, ac separari posset, ac postquam humana esset, belluina esse sustineret, quare inter duas illas formalitates, animalitatem scilicet & rationalitatem distinctio summa realis interesset, consequens est absurdum, & contra omnes ferme, si Tandunum, & Burleum excipias. Confirmatur secundo: quia ij gradus, non vniantur per seipsos, cum ambo reperiiri possint, absque eo, quod vniantur, aut identificentur, nec etiam per vnionem distinctam quia omnis vnio distincta, non tam identificat, quàm componit, aliàs modus superadditus partibus continui, eas verè identificaret, quod etiam ipsi Scotistæ inficiantur aduersus nonnullos Aristotelicos. Confirmatur tertio: licet inter prædicata existentialia separabilitas non mutua esse possit, vtrumque sine alio queat existere, non è conuerso; tamen inter prædicata essentialia separabilitas non mutua esse nequit, nec vnum ab alio distinguui, & non è conuerso potest, eo, quod distinctio sit relatio mutua, ac retrorsum valens: ergo indifferentia illa, & determinatio graduum inæqualium, ac proinde eorum distinctio ex natura rei repugnat.

10 Vltèrius impugnatur eiusmodi distinctio ex natura rei inter gradus superiores, & inferiores. Nequit enim non esse summa, & realis distinctio, quæ tamen inter gradus Scotistæ non admittunt. Sequela probatur: quoniam illa distinctio, vel non est realis, & summa, quia inter rem, & rem non intercedit: hæc ratio est nulla: siquid enim esset in ea momenti, animalitas humana, & animalitas leonina realiter non distinguerentur, cum non duæ res, sed duæ realitates sint. Aut ea distinctio non est realis, & summa, quoniam illæ realitates inconuertibiliter tantum sunt separabiles, & altera ad alteram est determinata, & non è conuerso: & hæc ratio, præterquam quod falsum assumit, adhuc assumptum permisso, nihil conuincit: quia Deus, & creatura inconuertibiliter sunt separabiles, & tamen realiter distinguuntur, & summa distinctione sunt extra se inuicem. Aut non est realis, & summa ea distinctio ex natura rei, quia eius extrema in eodem supposito sunt, & ita materia, & forma minimè distinguuntur realiter, quod tamen falsum esse, quis ambigat: Aut non est realis, ac summa, quoniam extrema eius sunt inseparabilia supposito: & hoc falsum est, quia humanitas Petri ab hoc supposito, Petro, v. g. separari diuinitus, & in Paulo collocari potuit: haud ergo humanitas v. g. & Petreitas sunt supposito inseparabiles, aut